

Díl 1.05 SPOLEČNÉ SPECIALIZOVANÉ PRÁCE
1.05.06 ZDRAVOTNĚ-SOCIÁLNÍ ASISTENT
platové třídy 6-9

**Nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu
prací ve veřejných službách a správě.**

ZDRAVOTNĚ SOCIÁLNÍ ASISTENT

A JEHO VYUŽITÍ VE VYLOUČENÝCH LOKALITÁCH

Zdraví obyvatel vyloučených lokalit - dlouhodobě výrazně horší než u běžné populace:

- **častější výskyt:**
- chronických onemocnění (kardiovaskulární choroby, diabetes 2. typu, poruchy hybnosti, CHOPN)
- infekčních onemocnění (hepatitida A a B, TBC, sexuálně přenosné choroby, včetně HIV/AIDS)
- obezita, špatná výživa
- vysoká je prevalence kouření
- častější je drogová závislost mezi mládeží a dětmi
- vyšší kojenecká úmrtnost - 2x vyšší než je celostátní průměr
- kratší délka života: až o 15 let oproti většinové populaci

ovlivněno sociálními, ekonomickými a environmentálními faktory: substand. bydlení, finanční situace,
špatná dostupnost primární zdravotní péče,
pozdě se dostávají ke specializované zdravotní péči
negativní zkušenosti se systémem

DŮSLEDKY PRO KLIENTY I SYSTÉM

Pro klienty:

- zanedbané zdravotní potíže
- nedostupnost primární ZP
- opakované akutní stavy → trvalé zhoršení
- nedůvěra vůči institucím

Pro systém:

- vyšší náklady na zdravotní péči
- neefektivní využívání služeb
- opakované řešení stejných typů problémů
- dlouhodobá invalidita

ZSA JAKO CHYBĚJÍCÍ ČLÁNEK SYSTÉMU

Zdravotně sociální asistenti

- fungují v řadě projektů a místních iniciativ
- pracují zejména ve vyloučených lokalitách a sociálně ohrožených komunitách

Klíčové činnosti ZSA

- **Podpora v oblasti prevence – edukace ke zdravému životnímu stylu**
- **Zvyšování DOSTUPNOSTI ZDRAVOTNÍ PÉČE !**
- zprostředkování zdravotních služeb (hledání a registrace k péči stomatologa, gynekologa, praktického lékaře apod.)
- **Podpora komunikace a orientace v systému** (efektivní komunikace klientů s institucemi, poskytování informací o právech a povinnostech ve veřejném zdr.pojištění)
- **Administrativní a systémová podpora** (pomoc při zajištění dokladů potřebných pro vstup do veřejného zdr. pojištění, komunikace s pojišťovnami apod.)

Zdravotně-sociální asistent platové třídy dle Katalogu

6. platová třída

- Podpora jednotlivců a rodin ohrožených sociálním vyloučením v prevenci a péči o zdraví v základních oblastech zdravotní péče pod odborným vedením sociálního nebo jiného odborného pracovníka, vyhledávání způsobů jejich komunikace s institucemi poskytujícími zdravotní služby a služby na zdravotně-sociálním pomezí a zprostředkovávání přístupu ke službám primární zdravotní péče praktických lékařů, stomatologů a gynekologů a podpora při absolvování preventivních prohlídek.
- Poskytování pomoci osobám ohroženým sociálním vyloučením při zajištění dokladů potřebných k přístupu do systému veřejné zdravotní péče včetně jednání se zdravotními pojišťovnami a poskytování informací o právech a povinnostech účastníka na veřejném zdravotním pojištění, včetně významu a nároků na pravidelné preventivní prohlídky.

Vzdělání předepsané: základní

Vzdělání dosažené: absolvování kurzu zdravotně-sociálního asistenta

Zdravotně-sociální asistent platové třídy dle Katalogu

7. platová třída

- Vyhledávání rodin a jednotlivců ohrožených sociálním vyloučením nacházejících se v situacích akutního ohrožení zdraví nebo trpících chronickými a dlouhodobě neřešenými zdravotními a zdravotně-sociálními problémy a zprostředkovávání poskytování zdravotních a zdravotně-sociálních služeb. Poskytování podpory, asistence a zajišťování komunikace při vyhledávání lékařů specialistů pro řešení akutních i chronických potíží.
- Zprostředkovávání přístupu k prenatální a postnatální péči pro ženy a děti ohrožené sociálním vyloučením a edukace rodičů nebo zákonných zástupců v péči o novorozence.
- Zprostředkovávání podávání žádostí a zajišťování zdravotních a kompenzačních pomůcek a potřebných dávek a finančních příspěvků osobám ohroženým sociálním vyloučením souvisejících se zdravotním omezením.

Zdravotně-sociální asistent

platové třídy dle Katalogu

7. platová třída

- Poskytování informací osobám ohroženým sociálním vyloučením o dodržování předepsaného léčebného režimu, včetně diet a specifických režimových opatření, o povinném a nepovinném imunizačním programu dětí a mladistvých proti infekčním nemocem a o dostupných screeningových programech v rámci veřejného zdravotního pojištění a motivace cílové skupiny k participaci na těchto programech.
- Zajišťování kulturně relevantní edukace v obzvláště senzitivních oblastech zdraví pro cílovou skupinu týkajících se plánovaného rodičovství, sexuálního zdraví, prevence domácího násilí, prevence zhoubných nádorových onemocnění a prevence a léčby závislostí.
- Zprostředkovávání komunikace mezi osobami a rodinami ohroženými sociálním vyloučením a specializovanými zařízeními, jako jsou psychiatrické léčebny, protidrogová zařízení, diagnostické ústavy, poradny pro onkologické pacienty, osoby HIV pozitivní atd.

Vzdělání předepsané: základní

Vzdělání dosažené: absolvování kurzu zdravotně-sociálního asistenta

Zdravotně-sociální asistent platové třídy dle Katalogu

8. platová třída

- Komplexní výkon agendy podpory péče o zdraví u seniorů nebo osob se závažným onemocněním či zdravotním postižením.
- Zprostředkovávání řešení komplexních problémů s bydlením, které má dopad na zdraví osob ohrožených sociálním vyloučením, zahrnující efektivní komunikaci a propojení služeb orgánů ochrany veřejného zdraví (KHS), zdravotních ústavů (ZÚ), stavebních úřadů (SÚ), poboček úřadů práce (ÚP) nebo dalších institucí.
- Poskytování podpory při řešení diskriminace v přístupu ke zdravotním službám osob ohrožených sociálním vyloučením.

Zdravotně-sociální asistent platové třídy dle Katalogu

8. platová třída

- Systematický rozvoj dovedností vedoucích k dlouhodobě udržitelé péči o vlastní zdraví u jednotlivců a rodin ohrožených sociálním vyloučením.
- Zvyšování zdravotní gramotnosti a motivování ke konkrétním změnám chování ve prospěch zdravého životního stylu v oblastech zdravého pohybu, spánku a odpočinku, péče o duševní zdraví, zdravého vývoje dětí a vhodné stravy.

Vzdělání předepsané: základní

Vzdělání dosažené: absolvování kurzu zdravotně-sociálního asistenta

Zdravotně-sociální asistent platové třídy dle Katalogu

9. platová třída

- Koordinace a usměrňování podpory zdraví, zdravotní prevence nebo služeb spojených se zdravotní prevencí a jejich typové dostupnosti v lokalitách s významným počtem osob ohrožených sociálním vyloučením.
- Koordinace a tvorba krátkodobých, střednědobých nebo dlouhodobých plánů programů a aktivit podpory zdraví a zdravotní prevence obce pro osoby ohrožené sociálním vyloučením.

Vzdělání předepsané: středoškolské

Vzdělání dosažené: absolvování kurzu zdravotně-sociálního asistenta

Vzdělávání budoucích ZSA

ZSA pracují s lidmi, kteří jsou ekonomicky, zdravotně i sociálně znevýhodnění, je klíčové, aby **vzdělávací program** pro ZSA rozvíjel kompetence

JAK

- ve zdravotních / biologických znalostech – na úrovni komunitní asistence (ZSA informuje, neošetřuje)

TAK

- v problematice sociálního začleňování
 - ✓ interkulturní dovednosti
 - ✓ intersociální dovednosti
 - ✓ dovednosti stavící na principech komunitní práce
 - ✓ schopnost komunikace napříč různými sociálními a kulturními skupinami
- 👉 to znamená vyučující má odbornosti z - romistiky, sociální a kulturní antropologie, sociální psychologie, sociologie. -- ve spolupráci s komunitními lidry

Vzdělávání budoucích ZSA

Hledání cesty akreditovaného vzdělávacího programu pro ZSA

Možné směry:

- A) **Mikrocredit:** zajištění kurzu přes univerzitu – v komunikaci Jihočeská univerzita + Univerzita J.E. Purkyně v Ústí nad Labem + Ostravská univerzita
- dočasné, specifická podoba kurzu daná univerzitou
- B) **Možnost akreditace MPSV** jako rozšíření odborných kompetencí PSS (pracovníka v sociálních službách) - jen pro pracovníky pod zákonem o soc. službách
- C) Možnost akreditace od **Institutu pro veřejnou správu MV** – jen pro pracovníky veř. správy
- D) Spolupráce s **organizacemi nebo REZORTY pracujícími na zdravotně-sociálním pomezí:**
Národní síť podpory zdraví & Institut zdravotních a sociálních věd, z. ú.

Spolupráce MZd a MPSV – ZSA není zdravotník, ale sdílí znalosti z OBOU OBLASTÍ